

Falu

vármegye

Falu

járás

Köleske (kor) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Köleske

nagy (kor) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

Köleske község mindig Falu vármegyéhez tartozott. A község történeti, hivatalos neve nem volt, hanem település község.

2. Területváltozások, határrész (puszta) átsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiálás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, endeleet száma, közlendők.)

1871 óta a község határrész átsatolása nem történt.

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak kúdtak egykor a község határára. (Rendszerint a üllő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

A község határára ma is falvak nem felemlítettek.

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi-urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

Urbéres község volt.

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszajelődés).

Nagy község; szervezeti változás nem volt.

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

Nem volt; a község ma is területéhez tartozott.

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) tézmények, említésreméltó események, leletek? köztudomás vagy monografiák szerint).

Nincsenek.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

Felülre község a Túrmező mellett fekszik; komáromi és községek közel felül 24 km. távolságban; dél felől madarasi község 6 km. délnyugra felül Kinnalcsöntől község 12 km. és észak felől Kinnalcsöntől község 8 km. távolságban van. A község határos borsói magaslatai nincsenek; víz a Túrmező folyó.

..... = 15.344 kat. hold (birtokivék adatai alapján).

9220 k. hold szántó, 1554 k. hold rét (kaszáló),

648 k. hold szőlő (beültetett), 1120 k. hold

legező, 405 k. hold erdő, 448 k. hold

nádas, 1691 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,

mocsár, kőbánya).

Nem lakoznak.

Nincsenek.

Nincsenek.

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

..... nemzetiség szerint:

..... 4301 lélek.

2584 r. kath., g. kath., 1650 ref.,

6 ág. h. ev., 58 izr., egyéb

..... magyar, német, tót,

..... rutén, oláh, horvát,

..... egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott terti-leteket.

A községben levő állami és más középületek.

A lakosság általánosságban a belterületen van elhelyezkedve; a belterületen 4301 lélek van;

Népesebb lakott helyek 4 km. Olószentlászlóval van 160 lélekkel, község Szentgyörgy püstkő 5 km. 180 lélek és Felőszentlászló püstkő 6 km. 260 lélekkel.

ad. Földmivelés

A belterületen 853 ház 1608 lakással van,

Olószentlászló püstkő 11 ház 43 lakással

község " " 17 ház 66 lakással és

felő " " 22 ház 40 lakással van

A községben állami épület nincsen.

2. Ház építéskor községi hatáskörben; községi házjegyzés lakás, orvosi lakás, csendőrlakás, birtok

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. *Előljárók.*

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. *A községi képviselőtestület létszáma:*

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. *Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?*

Bíró. Törvény- (másod-) bírós. ¹² esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám ¹
³ jegyző, ¹ segédjegyző, ¹ ~~1~~ orvos
¹ állatorvos, ² irodai alkalmazott,
¹ pénztári alkalmazott, [—] egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

² kisbíró (küldönc), ² bába,
[—] éjjeli őr és ¹ gazdasági alkalmazott.

^{Fröbeste} km.

²⁰ virilista, ²⁰ választott tag, ⁸ pót tag

A község, ² választókerületet alkot.
I. ker. 1-444 lakosainak 10 tagot választ,
II. ker. 445 - nekik 10 tagot választ.
ad 3. Nincsen.

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. *A vármegye székhelye és annak távolsága.*
(a község központjától, távolsági térkép adatai: szerint járható utvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

¹
Székelyudvarhely ⁵⁴ km.
Fekes ^{16.5} km.
Fekes ^{16.5} km.
Fekes [—] km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. *A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:*

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljáróság cselédügyi biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. *A községi tűzoltóság szervezete:*

7. *Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?*

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

csendőrség székhelye: Fröbeste
folyamőrség székhelye: Fröbeste 8 km.

Van ⁴ tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincsen

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság [—] tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kőr orvos székhelye és annak távolsága: *Főleske* km.
Hány magánorvos lakik a községben: *0.*
Községi bábák száma: *2.*
Körbába lakóhelye és annak távolsága: *-* km.
Okleveles magánbábák száma: *1*
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? *Főleske* km.
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? *Spektróvit* *54* km.
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) ~~Van~~ szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: *-* intézeti ápolásban, *12* magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? *8* gyermek.
10. Milyen a község ivóvize?
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutvíz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása?
..... *nincsen*
11. Korcsmák és vendéglők száma?
..... *3* korcsma, *1* vendéglő, *-* kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány?
..... *nincsen;*
Van-e községben közfürdő?
..... *nincsen;*
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
..... *nincsen;*
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?
..... *-*

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: *Spektróvit* *54* km.
Kir. járásbíróság székhelye és távolsága? *Újnyófalva* *8* km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága:
..... *Spektróvit* *54* km.
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága:
..... *Újnyófalva* *8* km.
Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi
kirendeltség, székhelye és távolsága:
..... *Újnyófalva* *8* km.
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és
távolsága:
..... *Szombathely* *2* km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek s tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., lemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

skolák. felekezeti elemi iskola 4 tanterem és 4 tanerővel
ref. " " " 3 " és 3 "
skolák. felsőbbrebi leány polgári " 1 " és 3 "

2. Középkiskolák vagy más szakiskolák (iparos-anociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok ellege, tantermek és a tanerők száma:

Nincs

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

1 községi óvoda van 1 tanerővel.
Nincs

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

1.

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak ivolsága:

Székesszent 54 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és nyílenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van z anyaegyház és mily távol (bevett és elismert elekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyház-területhez tartoznak:

romi skolák. és ref. anyae gyházak.
a skolák a pücsi püspökséghez, a ref. egyházak a plúcsi metropolitánus egyháznak területéhez tartoznak.

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és ivolsága:

Túrtaföldvár 2 km.

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett tvállalt kötelezettség és mily teherrel jár?

kegyuri jogok nincsenek.
a község a római katolikus püspökség alá tartozik a skolák. és ref. lelkesítettek 12-14 db. túrtaföldvár és 600-650 kézo részét mindkét iskolának 200-250 kézo részét és mindkét felekezettel 1-1 kézo részénél 4-4 db. túrtaföldvár és 200-250 kézo részét ad -

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek zerint: (párber és egyénekenként időről-időre ki-etett adó stb.)

ad. 8. skolák, egyházi adó, párberrendelés van, mely még van változó; a ref. egyházi adó időről időre bevett adó.
Nincs más adó ninc.

Milyen egyházi szervezetek vannak még a özségben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

Nincs. Ha egyházközség négyzet, az iskolákhoz tartozik.

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az gyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselő-estület intézi-e.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intéz-nény?

Nincs

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvéd-mlék vagy elesett hősök emléke?

nincs.

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

csak műkedvelő előadások voltak.

Kulturális egyesületek.

- 1. Kassza,
- 2. Sparri szász egyesület
- 3. Gyógyászok.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-gylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint elsorolva.)

- 4. Szabadkőr.

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

a község fő közlekedési vonala a Tuna-földvár-vasútvonal
vezet' lőv. hat. út; komp nincs.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

A vasúti állomás Kőlesterén; marha és egyéb rakodóhely van. Ipari és kisvasutak, így közúti vasutak nincsenek.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Tünosi hajóállomás Tuna-földvár községben van Kőlesteréntől 8 kilométerre.

Van-e posta, távirta, távbeszélő állomása?

Van.

3. Melyik községi közlekedési útvonalhoz járul hozzá a község?

Egyikhez sem.

Községi (közúti) utak hossza?

..... = 43 km.

Van-e kövezet-vámszedési joga.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

1 nagybirtok Dr. Sebakich Ernő tulajdonosa 1641 k. hold
6 középbirtok összesen 3546 hold.

1-30 k. hold.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Nincs.

Szervezve van
1000 k. 475 k. hold.

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

van;

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

van;

Van-e legelő-rendtartás?

nincs;

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Inkább 54 km.

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

nincsen

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Van 1200 k. területű,
be van ültetve.

Be van-e ültetve?

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Fenn a Főváros - Dunaközlő vízvezeték társulat
székhely: Főváros

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

Székhely: Főváros 100 km.

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: tenyészállatok száma,

601 ló, 1226 szarvasmarha,
1974 sertés, 914 juh

alkodó tenyésztési irány:

Öröklatorvos székhelye és annak távolsága.

Főváros km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Dunaújváros községben 8 km.

Hova gravitál a község?

Dunaújváros.

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Ké a vásártartás joga?

Nincs vásár, heti vásár nincs.
Piac.

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

9 bis kereskedő (vegyes)

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Nincs.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (elsorolva).

1 Helyi pénzügyintézet.

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

3 postai, 5 cipész, 4 mészáros, 5 heveder, 3 kovács

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Nincs.

Van-e a községben ipartestület?

Nincs.

11. Gyárak, ipartelek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint (elsorolva).

Pécs

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

..... km.

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

Székhely: Pécs 57 km.

12. Magánkezelésben álló közművek:

Nincs.

Közüvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Nincs.

Állandó bányatüzelés nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Kovácsipar.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

Község-hóva 8 lakrész, jegyzői lakás 4 lakrész, orvosi lakás 6 lakrész, cseréstartomány 5 lakrész, 5 tanítói lakás 11 lakrész.

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

A székhely község tulajdona.

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

130 kat. hold szántó és rét, *46* legelő, *65* kat. hold erdő,

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

egyéb *26 hold, részint haszonbérletbe van adva; 103 hold rét háziilag kezeltek.*

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Jegyző javadalma 16 k. hold.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

46 hold legelő.

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

Nincs

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

Nincs

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

Földadó *656* K f. Házadó *13* K f. Ált. kereseti adó K f. Társulati adó *27* K f. Vagyon- és jöv. adó K f.

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Ø

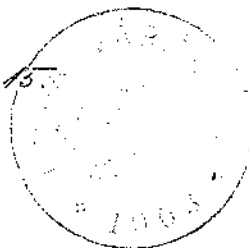
VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Két aratósi kút furása, hajóállomás létesítése, bentlakásos postai jelző létesítése.

Bölcske, 1925. nov. 15.

A község pecsétjének lenyomata;

Moravcsik
Községi *(elő)* jegyző.